

Dosarul nr. 2ra-1979/21  
2-19100444-01-2ra-15122021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. S. Dimitriu)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Țurcan, L. Pruteanu, A. Panov)

## ÎNCHEIERE

26 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
Judecătorii

Svetlana Filincova  
Maria Ghervas  
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Iurie Demciuc,  
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Demciuc  
împotriva Băncii Comerciale „ProCredit Bank” Societate pe Acțiuni cu privire la  
obligarea deschiderii conturilor bancare și compensarea cheltuielilor de judecată,  
împotriva deciziei din 05 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

### c o n s t a t ă:

La 30 mai 2019, Iurie Demciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva  
Băncii Comerciale „ProCredit Bank” Societate pe Acțiuni (în continuare BC  
„ProCredit Bank” SA), solicitând obligarea deschiderii conturilor bancare pe numele  
său și încasarea cheltuielilor de judecată privind plata taxei de stat și pentru asistență  
juridică.

În motivarea acțiunii, reclamatului a invocat că, la data de 25 aprilie 2019 a  
depus o cerere în formă scrisă cu solicitarea deschiderii contului curent pentru  
persoana fizică „Set servicii bancare” pe numele său. În data de 03 mai 2019 a primit  
răspunsul nr. 04267 din 02 mai 2019, prin care i s-a refuzat.

Prin hotărârea din 14 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a  
respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Iurie  
Demciuc împotriva BC „ProCredit Bank” SA cu privire la obligarea deschiderii  
conturilor bancare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 05 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins, din  
lipsă de temeii, apelul declarat de Iurie Demciuc și s-a menținut hotărârea din 14 mai  
2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În consolidarea soluției, instanța de apel raportând prevederile art. 992 alin.(1),  
(2), art.993 alin. (1)-(8) Cod civil, art. 166 alin.(2) lit.d) și e) Cod de procedură civilă  
la caz, a reținut că, instanța de fond just a respins acțiunea, or, din conținutul cererii  
de chemare în judecată, nu rezultă cu certitudine care este dreptul, interesul sau  
libertatea legitimă a reclamantului Demciuc Iurie, care ar fi fost încălcate de BC  
„ProCredit Bank” SA prin refuzul în deschiderea contului solicitat.

Instanța de apel a punctat că, contractul se poate realiza doar printr-un acord de  
voință, iar, în speță lipsește voință BC „ProCredit Bank” SA de a încheia contractul

cu partea Demciuc Iurie, exprimată prin refuzul de a contracta (f.d.6).

Or, prevederile art. 992-993 Cod civil statuează expres dreptul unei persoane de a-și alege persoana cu care să intre într-o relație contractuală, la caz, banca pârâtă având dreptul de a-și alege clienții potrivit reglementărilor sale interne și legale, fără a fi admisibile imixțiuni, inclusiv din partea unei instanțe de judecată, care nu este în drept de a o obliga să intre într-un raport contractual.

La fel, a remarcat că, caracterul independent și necondiționat al activității bancare este reglementat și de prevederile cu caracter special, inclusiv de Legea nr.202 din 06.10.2017 privind activitatea băncilor și anume de art.36 alin.(3), în baza căruia Băncile dispun de independență juridică, operațională, financiară și administrativă față de orice persoană, inclusiv față de Banca Națională a Moldovei, Guvern și de alte autorități ale administrației publice, dacă legislația nu prevede altfel. Nicio persoană nu poate îngredi independența băncilor, nu poate influența organele de conducere în exercitarea funcțiilor, nu poate interveni în activitatea vreunei bănci, cu excepția executării unor obligații sau împuterniciri specifice prevăzute de legislație. Iar potrivit alin.(4) al aceluiași articol, băncile trebuie să își organizeze întreaga activitate în conformitate cu regulile unei practici bancare prudente și sănătoase, cu cerințele prezentei legi și ale actelor normative emise în aplicarea acestora.

În mod distinct, instanța de apel a reținut că, refuzul oferit apelantului-reclamant în deschiderea contului curent, s-a datorat istoricului negativ de colaborare între Banca și Demciuc Iurie.

Instanța de apel a notat că, suspiciunile trezite Băncii față de apelant, sunt justificate și probate pe deplin. Astfel, prin copiile certificate ale actelor emise pe numele unor societăți (clienții Băncii) (f.d.65-99), s-a adeverit lipsa apartenenței apelantului cu aceste societăți, iar suspiciunea a fost susținută de faptul că la rubrica „Datele de contact” ale acestor societăți era indicat fie numărul de contact al apelantului, fie poșta de email a acestuia. Or, asemenea circumstanțe cad sub incidența normelor legale speciale care reglementează domeniul de prevenire și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, cadrul legal care este în special respectat de către sistemul bancar al Republicii Moldova, băncile având statut de entități raportoare.

Mai mult, instanța de apel a punctat că, intimatul fiind beneficiarul independenței juridice, operaționale, financiare și administrative față de orice persoană, inclusiv față de BNM, Guvern și alte autorități a administrației publice (art.36 al. 3 Legea nr.202 privind activitatea băncilor), având la baza suficiente temeiuri, reieșind din suspiciunile avute, a decis la data de 24.09.2016 în privința apelantului și altor persoane implicate în alte cazuri suspicioase, de a înceta orice relație de afaceri, închiderea tuturor conturilor deschise, în special interzicerea deschiderii de noi produse, fapt confirmat prin procesul-verbal al consiliului pentru combaterea spălării banilor din 24.09.2016 (f.d.68).

La 26 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.173), Iurie Demciuc a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 05 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea spre examinare a recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului s-a invocat dezacordul cu hotărârea primei instanțe și a deciziei instanței de apel, din motiv că au fost încălcate normele de drept material, prin neaplicarea unei legi care trebuia să fie aplicată, precum și aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată.

Totodată, a susținut că, nu a încălcat vreun regulament al BC „ProCredit Bank” SA, cu atât mai mult, un alt act normativ național în vigoare. Documentele prezentate de intimat cu privire la suspiciuni au fost întocmite în anul 2016, iar cererea de deschidere a contului a fost depusă în anul 2019. Presupunerea intimatului au rămas fără confirmare în termen de trei ani. Actele prezentate de BC „ProCredit Bank” SA cu privire la unele suspiciuni nu s-au dovedit a fi adevărate și nu și-au găsit niciun suport probatoriu nici peste trei ani. Actele prezentate au fost întocmite unilateral de colaboratorii BC „ProCredit Bank” SA și au un caracter secret „confidențial” și nu i s-au adus la cunoștință la întocmirea acestora și nici ulterior. La fel, nu i s-a cerut niciun fel de explicație sau precizare cu privire la presupusele acțiuni ale sale. Astfel, i-au lezat dreptul la o eventuală apărare sau concretizare.

Recurentul a declarat că, nu cunoaște niciun fapt comunicat de intimat, cu atât mai mult pozele, care reflectă persoane necunoscute, unde este imposibil de determinat intenția și scopurile vizitei în bancă.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului conform scrisorii de însoțire datate cu 15 decembrie 2021 (f.d.183) și a fost recepționată la 17 decembrie 2021, conform avizului de recepție (f.d.185).

La 30 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.186), BC „ProCredit Bank” SA a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea respingerii recursului.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 05 octombrie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 26 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.173), ceea ce denotă că recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Iurie Demciuc, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Iurie Demciuc, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Iurie Demciuc.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Iurie Demciuc împotriva deciziei din 05 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat